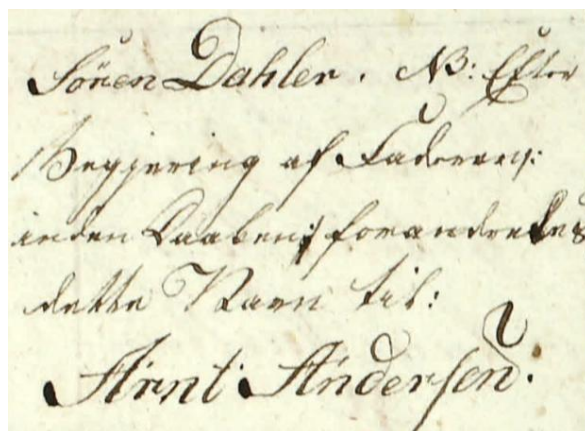

Arnt Andersen (Mester Arent) 1828-1910

(fra plejebarn til Dannebrogsmænd)

Min tipoldefar Anders Sørensen Dahlers første barn var Arnt Andersen. Han blev født den 30. december 1828. Han skulle egentlig have heddet Søren Dahler, men faderen må have ombestemt sig i sidste øjeblik, for ved dåben den 1. januar 1829 kom han hedde Arnt Andersen. Det var nok ikke fordi faderen ikke kunne lide navnet Søren. Han fik senere, i 1831, en søn, der kom til hedde Søren, og i 1844 fik han endnu en søn, min oldefar, der også kom til at hedde Søren.

Arnt (som efterfølgende blev kaldt Arent) fik en hård start på livet. Han blev født 3 måneder efter at Anders Sørensen Dahler blev gift med Inger Marie Sørensdatter. Han var måske ikke helt ønsket, så inden 1834 var han sat i pleje hos Anne Arntsdatter. Som der står i folketællingen i 1834 "Plejesøn i søns sted" (måske derfor blev han døbt Arnt?).

[I Aarhus Amtstidende den 9. oktober 1909](#) fortæller Arent, at forældrene var meget fattige, og at han i almueskolen hverken fik lært at læse eller skrive. Præsten skrev dog ved konfirmationen "temmelig gode kundskaber, gode forhold".

Hans praktiske uddannelse bestod i, at han blev udlært i grovsmedehåndværket. Han oprettede eget smedeværksted i Erslev, og blev senere kendt som Mester Arent.

Forfatteren Johan Skjoldborg har beskrevet nogle af hans opfindelser, bl.a. [i Morsø Folkeblad i 1916](#) og [i Skive Folkeblad i 1925](#). Arnt lavede bl.a. som 22-årig træmodellen til et såkaldt boreværk, som han skulle bruge på sit smedeværksted. Han lavede et par pigkæppe og en kælk, og fik transporteret boreværket ad den isbelagte Limfjord 10 mil til det Smithske Jernstøberi i Aalborg. Efter store anstrengelser lykkedes det ham at få overtalt direktøren til at få støbt boreværket. Det blev en stor succes, og han fik tilbud om fast ansættelse på jernstøberiet til en stor løn, med han ville hellere hjem til sin pige på Mors.

Hen opfandt/forbedrede flere landbrugsredskaber. I 1858 fik han en svingplov til istandsættelse. Han mente den kunne forbedres. Det resulterede i Morsø-ploven, som var langt mere effektiv en datidens plove. Ploven blev en vældig succes og et eneretspatent kunne have gjort ham til en meget holden mand.

Det morsomste han lavede var et Almanak-ur. Det var udformet som et arbejdende smedeværksted med Dreng, Svend og Mester omkring en armbolt. Hvert kvarter slog Svenden på armbolten, og hver time slog Mester endnu hårdere på armbolten. På urskiven var der tal, der viste dato, måned og årstal. Det berettes, at han spændt ventede nytårsaften 1899. Kl. 12 slog mesteren 12 klingende slag. Derefter gled "31. dec. 1899" til side, og gav plads for "1. januar 1900".

[Han blev i 1908 budt 1.000 kr. for uret, men han forlangte 2.000 kr.](#)

Han blev desværre syg i en alder af 37 år, og kunne ikke lave hårdt legemligt arbejde. Han, hustruen og deres børn måtte ernære sig at en gård, som han havde fået overdraget fra en slægtning nogle år tidligere. Han fortsatte dog med at udtænke opfindelser/forbedringer af landbrugsredskaber. Han vandt i 1894 flere præmier [på Morsø Landboforenings Dyrskue](#).

arkiv.dk
Arent Andersen, gårdejer og smed f. 1828 - d. 1910, Kristiane Nielsen, hustru til Arent Andersen, Peter Arentsen, søn af Arent Arentsen

[I 1891 modtog han en hædersgave fra Landhusholdningselskabet](#). Et [Sølv-Drikkehorn](#) med indskrift for fortrindelige Plove og Landbrugsredskaber (han var afholdsmand).

Da han blev 80 år, modtog han [Dannebrogsmændene Hæderstegn](#) som et udtryk for, hvad samfundet var ham skyldig.

Han døde den 9. sept. 1910.

Dødsfaldet blev annonceret i [Morsø Folkeblad](#), [Lemvig Folkeblad](#), [Thisted Amtsavis](#), [Social-Demokraten for Randers og Omegn](#), [Lolland-Falsters Stifts-tidende](#), [Kongelig allernaadigst privilegeret Horsens Avis](#) eller [Skanderborg Amtstidende](#), [Fyens Stiftstidende](#), [Kolding Social-Demokrat](#), [Kolding Folkeblad](#), [Østsjællands Folkeblad](#), [Dagblad for Storehedinge-, Faxe- og Kjøgekredsen](#), [Roskilde Dagblad](#), [Isefjordposten](#), i [Herning Avis](#), [Aarhus Amtstidende](#) og i [Aarhuus Stifts-tidende](#).

Man kan vist roligt sige, at han var Danmarksberømt.